

2016

OHJE VASTAAVILLE TYÖNJOHTAJILLE ERITYISET PALOTARKASTUKSET

Päijät-Hämeen pelastuslaitos

5.2.2016

MOK

Sisällys

JOHDANTO	1
1 YLEISTÄ	3
2 PELASTUSTIET	3
3 ULOSKÄYTÄVÄT.....	3
4 POISTUMISREITTIEIN MERKITSEMINEIN JA VALAISEMINEN	3
5 AUTOMAATTINEN PALOILMOITIN SEKÄ AUTOMAATTINEN SAMMUTUSLAITOS.....	4
6 SAVUNPOISTOLAITTEISTO	4
7 PALOVAROITINJÄRJESTELMÄ, PALOVAROITTIMET	5
8 ALKUSAMMUTUSKALUSTO.....	5
9 VÄESTÖNSUOJA	5
10 LÄMMITYSJÄRJESTELMÄT.....	6
11 VIRANOMAISRADIOVERKKO	6
12 MUUT	6
13 OSITTAINEN KÄYTTÖÖNOTTO JA KORJAUSRAKENTAMINEIN	7

JOHDANTO

Erityinen palotarkastus on vastaavan työnjohtajan kanssa rakennustyömaalla ennen rakennuksen käyttöönottotarkastusta suoritettava paloturvallisuutta koskevien rakennuslupaehtojen tarkastus. Erityisen palotarkastuksen suorittaa pelastusviranomainen. Tarkastuksessa on oltava käytettävissä kaikki rakennuslupapäätöksessä edellytetyt viranomaisen leimaamat suunnitelmat ja lupa-asiakirjat, mukaan lukien palotekninen suunnitelma tai muistio. Käyttöönottotarkastuksen suorittaa rakennusvalvontaviranomainen.

Kaikki rakennuslupaan liittyvät muutokset tulee hoitaa kohteen pääsuunnittelijan kautta, joka varmistaa muutoksen aiheuttamat toimenpiteet viranomaisilta (esim. muutoskuvat). Tällä menettelytavalla varmistetaan siitä, että ainakaan muutostyöt eivät tule olemaan käyttöönoton esteenä.

Erityinen palotarkastus on tilattava pelastuslaitokselta viimeistään kaksi viikkoa ennen aiottua tarkastusajankohtaa. Palotarkastajien tarkemmat yhteystiedot löytyvät pelastuslaitoksen internet-sivuilta toimipisteittäin. Tarkastuksessa on oltava paikalla vastaava työnjohtaja ja hänen tarpeelliseksi katsomansa muut henkilöt (esim. iv- tai sähkötyönjohtajat).

Suosittellemme käymään erityisen palotarkastuksen asiat läpi kohteen palotarkastajan kanssa hyvissä ajoin ns. opastavana keskusteluna. Tällöin varmistetaan, että mahdolliset epäkohdat saadaan kuntoon riittävän ajoissa.

Pelastuslaitoksen valvontatoiminta on maksullista. Palotarkastuksesta, sekä mahdollisista siihen liittyvistä jälkipalotarkastuksista peritään maksu Päijät-Hämeen pelastuslaitoksen johtokunnan vahvistamien valvontamaksujen mukaisesti. Erityisellä palotarkastuksella pitää palotarkastajalle toimittaa valvontamaksun maksajan laskutus tiedot, joista selviää myös y-tunnus.

ENNEN ERITYISTÄ PALOTARKASTUSTA TULEE SEURAAVIEN ASIOIDEN OLLA KUNNOSSA:

(rasti ruutuun, kun asia on kunnossa)

1 YLEISTÄ

- Rakennusluvan mahdolliset ehdot on luettu ja ehtojen mukaiset toimenpiteet on suoritettu.
- Laskutustiedot on toimitettu palotarkastajalle
- Rakennusluvan mukaiset suunnitelmat on toimitettu pelastuslaitokselle
- Riittävän suuret ja helposti havaittavat osoitenumerot (kuntien rakennusjärjestysten mukaisesti) on asennettu näkyvälle paikalle, mahdolliset opastaulut on asennettu paikoilleen.

2 PELASTUSTIET

- Pelastusajoneuvojen reitit (pelastustie) ovat käyttökunnossa. Rakennusluvassa määritelty pelastustie koeajetaan pelastuslaitoksen kalustolla.
- Virallisiin rakennuslupakuviin merkityt pelastustiet ja nostopaikat on mitoitettu oikein, merkitty liikennemerkein sekä opastettu kiinteistön opas- tai palokunnantaulussa.
- Parvekkeiden hätäpoistumisluukut on asennettu ja testattu sekä opastettu kiinteistön palokunnantaulussa.
- Kerrostaloihin on asennettu porrashuoneisiin palokunnantaulut pelastuslaitoksen ohjeen mukaisesti.

3 ULOSKÄYTÄVÄT

- Poistumistieovien sekä poistumisreitillä olevien ovien lukitus on toteutettu siten, että poistuminen hätätilanteessa ilman avainta on mahdollista (huom. myös sähkökatkosten aikana). Vaihtoehtoisista järjestelyistä on oltava paikallisen rakennusvalvontaviranomaisen hyväksyntä.
- Poistumistieovien ”vasikoiden” pikasalvat on merkitty hätäaukaisua kuvaavalla merkinnällä (tarra yms.).

4 POISTUMISREITTIEN MERKITSEMINEN JA VALAISEMINEN

- Merkki- ja turvavalistusjärjestelmä on toimintakuntoinen ja toteutettu pelastusviranomaisen tai rakennusvalvontaviranomaisen hyväksymän suunnitelman mukaisesti. Turvavalistus on merkitty esim. tarralla.
- Järjestelmän testauksesta on laadittu asennuksesta vastaavan työnjohtajan päiväämä ja allekirjoittama käyttöönottotarkastuspöytäkirja.
- Keskukselta löytyy esitäytetty testauspäiväkirja ja järjestelmälle on laadittu huolto- ja kunnossapito-ohjelma.
- Pelastusviranomaiselle on varattu mahdollisuus järjestelmän testaukseen palotarkastuksen yhteydessä. Testaus tehdään varavirtatoiminnolla (ko. sulake kytketään pois päältä)
- Varatiet ikkunoista on merkitty jälkiheijastavilla poistumisopasteilla

5 AUTOMAATTINEN PALOILMOITIN SEKÄ AUTOMAATTINEN SAMMUTUSLAITOS

- Automaattisen palo ilmoittimen toteutus pöytäkirja on laadittu ja hyväksytetty pelastusviranomaisella.
- Automaattisen sammutuslaitteiston suunnittelun perusteet on toimitettu pelastusviranomaiselle hyvissä ajoin ennen asennustöiden aloittamista.
- Laitteiston hätäkeskussopimus on tehty. Laitteisto saadaan kytkeä hätäkeskukseen pelastuslaitoksen luvalla erityisen palotarkastuksen jälkeen.
- Laitteistolle on laadittu asennustodistus asennusliikkeen toimesta ja laitteistolle on suoritettu käyttöönottotarkastus tarkastuslaitoksen toimesta. Tarkastusten tulos on sellainen, että kiinteistö voidaan niiden puolesta ottaa käyttöön. Tarkastuslaitoksen laatimassa käyttöönottotarkastuspöytäkirjassa mainitut mahdolliset puutteet on korjattu ja korjaustöiden suorittamisesta on laadittu asennustöistä vastaavan työnjohtajan allekirjoittama pöytäkirja. Pöytäkirja tulee olla pelastusviranomaisen nähtävillä tarkastuksella.
- Palokunnan avainsäilön (putkilukon) pesä on asennettu paikoilleen, avainsäilön sylinteri on sarjoitettu pelastuslaitoksen sarjaan (Abloy Sento) ja putkilukkoon tulevat kiinteistön avaimet ovat valmiina. Putkilukon sulkeminen tulee sopia paikallisen pelastusviranomaisen kanssa. Putkilukko merkitään pelastuslaitoksen toimesta punaisella tunnustarralla. Pelastuslaitoksen avainsäilö-ohje on saatavilla pyydettyäessä pelastusviranomaisilta (ei julkinen).
- Laitteistolle on laadittu huolto- ja kunnossapito-ohjelma.
- Kiinteistölle on laadittu kohdekortti liitekuvineen sähköisessä muodossa ja se on toimitettu ja hyväksytetty hyvissä ajoin (vähintään kaksi viikkoa) pelastusviranomaisella.

6 SAVUNPOISTOLAITTEISTO

- Kiinteistön savunpoistolaitteet ovat toimintakuntoiset ja toteutettu pelastusviranomaisella hyväksytetyn savunpoistosuunnitelman mukaisesti.
- Savunpoiston laukaisupisteet sekä keskus on varustettu tarvittavilla opastekilvillä.
- Savunpoistokaaviot sekä pelastuslaitoksen laukaisuohjeet on laadittu ja asennettu paikoilleen.
- Savunpoistolaitteiston virransaanti sähkökatkosteessa on varmistettu.
- Koneellisista savunpoistopuhaltimista on suoritettu virtausmittaus imupisteestä ja tästä on laadittu pöytäkirja, josta ilmenee toteutuma suhteessa suunnitelmaan.
- Järjestelmälle on laadittu savunpoistolaitteiston asennuksesta vastaavan työnjohtajan päiväkäsi ja allekirjoittama asennustodistuspöytäkirja.
- Laitteistolle on laadittu huolto- ja kunnossapito-ohjelma.
- Savunpoiston toteutus tarkastetaan erityisellä palotarkastuksella. Kiinteistössä tulee varautua laitteiston koelaukaisuun. Testaus tehdään varavirtatoiminnolla (ko. sulake kytketään pois päältä)

7 PALOVAROITINJÄRJESTELMÄ, PALOVAROITTIMET

- Palovaroitinjärjestelmästä on laadittu asennustodistus, käyttöönottopöytäkirja, käyttöohjeet, suojausaluekartta sekä huolto- ja kunnossapito-ohjelma sekä järjestetty mahdollisuus pelastusviranomaiselle suorittaa laitteiston testaus. Testaus tehdään varavirtatoiminnolla (ko. sulake kytketään pois päältä)
- Asuntoihin on asennettu sähköverkkoon kytketyt, varavoimavarmennetut, palovaroitin vähintään tiheydellä 1 kpl / 60 m² / kerros / taso.
- Varoitin on sijoitettu valmistajan ohjeiden mukaisesti tai kattoon vähintään 0,5 m:n päähän, seinistä, ovista, ikkunoista, ulokkeista, ilmanvaihtoaukoista, tms.

8 ALKUSAMMUTUSKALUSTO

- Mahdollinen alkusammutuskalustoa koskeva suunnitelma on esitetty pelastuslaitokselle.
- Alkusammutusvälineet ovat paikallaan ja selkeästi opastettuja. Keittiötilat on varustettu sammutuspeitteellä. Myös yrityksen taukotilat on varustettava sammutuspeitteellä.
- Pikapalopostien toimintakunto on varmistettu ja testauksesta on laadittu pöytäkirja. Myös huolto-ohje pitää olla laadittu. Vanhojen pikapalopostien toimintakunto on varmistettu ja testauksesta on laadittu pöytäkirja.
- Mahdollinen vakituinen tulityöpaikka on varustettu vaadittavalla alkusammutuskalustolla. Kiinteistössä tehtävissä tulitöissä on noudatettava Finanssialan keskusliiton tulityöt suoje-luohjetta. Vakituksella tulityöpaikalla on huomioitava pintarakenteiden paloturvallisuus.

9 VÄESTÖNSUOJA

- Väestönsuoja on toteutettu viranomaisilla hyväksytyjen suunnitelmien mukaisesti.
- Puhelinyhteys ja antennin toimivuus on testattu.
 - Väestönsuojan puhelinyhteys:
 - Väestönsuojassa tulee olla matkaviestimen käytön mahdollistava tekninen järjestelmä tai kiinteä puhelinpiste, joka on kytketty valmiiksi puhelinverkkoon joko omana liittymänä tai rakennuksessa olevan puhelimen rinnakkaisliittymänä. Puhelinpisteeseen on hankittava sopiva puhelinlaite. Puhelinpisteen lisäksi suojasta on oltava matkaviestimen käyttö mahdollisuus, joka käytännössä tarkoittaa yhden ylimääräisen läpimenoputken asentamista matkapuhelimen antennin myöhempää asennusta varten.
 - Matkaviestimien käytön mahdollistava tekninen järjestelmä on rakennuksen ullakolle tai ulkoseinälle noin viiden metrin korkeudelle asennettava yleisen matkapuhelinverkon laajakaista-antenni.
- Väestönsuojan laitteet ja varusteet ovat paikallaan ja asennettuina. Väestönsuojan opastetarrat on kiinnitetty.
- Väestönsuojan käyttöönottotarkastus tiiveys- ja painekokeineen on suoritettu ja niistä on laadittu asianmukaiset pöytäkirjat. Käyttöönottotarkastuksen suorittamisesta on ohjeet pelastuslaitoksen antaman väestönsuojan lausunnon yhteydessä.
- Suojaan on hankittu vesiletkeä ja pikaliitin varavesiastioiden täyttöä varten.

- Käyttöohjeisiin on lisätty tarvittavat purkuohjeet tapauskohtaisen tarpeen mukaan (esim. palovillan poisto ylipaineventtiilistä, väliseinän purku sähkö- ja putkiasennusten osalta jne.).
- Väestösuojaan on laadittava seinälle kiinnitettävä käyttöönottosuunnitelma.

10 LÄMMITYSJÄRJESTELMÄT

- Öljylämmityslaitteistosta on laadittu Tukesin valtuuttaman öljypoltinasennusliikkeen asennustodistus.
- Uudet maahan upotettavat öljysäiliöt on tarkastettu pelastusviranomaisen toimesta ennen täyttöä. Öljysäiliöiden sijoituksessa on noudatettava kunnan ympäristösuojelumääräyksiä.
- Hormille on toteutettu hormitarkastus kunnan rakennusvalvonnan käytäntöjen mukaisesti (rakennustarkastaja/ piirinuohooja).
- Lämmitysjärjestelmälle (esim. hake tai pelletti) edellytetyt turvalaitteet on asennettu ja testattu.
- Järjestelmälle on olemassa käyttö- ja huolto-ohjeet.

11 VIRANOMAISRADIOVERKKO

- Rakennusluvassa edellytetty viranomaisradioverkon tarvekartoituslomake on täytetty ja toimitettu pelastusviranomaiselle
- Viranomaisradioverkon kuuluvuus on mitattu ja siitä on laadittu pöytäkirja
- Mahdolliset viranomaisradioverkon kuuluvuuden parantamiseen liittyvät laitteet on asennettu ja Suomen Virveverkko Oy on suorittanut lopputarkastuksen.

12 MUUT

- Veden, sähkön ja kaasun pääsulut on opastettu opaskilvin. Kaikkiin teknisten tilojen oviin on merkitty huonetilan sisältöä osoittava teksti. Mikäli tuotanto- ja varastotiloissa säilytetään kaasupulloja (yli 25 kg) on ulko-oveen kiinnitetty kilpi: Kaasupullot.
- Kokoontumistilojen suurinta sallittua henkilömäärää osoittava rakennusvalvontaviranomaisen hyväksymä ja leimaama ilmoitus on kiinnitettynä kokoontumishuoneiden seinälle.
- Porrashuoneissa porrastasot on numeroitu portaan yläpään kiinnitettävällä 20 cm korkealla numerolla, joka on 20 cm korkeudella lattiatasosta. Numeroinnin pitää olla yhteneväinen hissien numeroinnin kanssa.
- Portaen kerros- ja nimitaulu pitää olla laadittu yhtenevästi muiden merkintöjen kanssa.
- Majoitustilojen (hotellit, majatalot, tms.) huoneistojen oviin on kiinnitetty jälkiheijastava opaskartta, josta selviää lähimmät poistumis- ja varatiet sekä alkusammutuskaluston sijainti. Vastaavaa opaskarttaa suositellaan myös suurempiin julkisiin rakennuksiin kuten koulu- rakennuksiin, sairaaloihin, virastotaloihin sekä muihin suurehkoihin rakennuksiin tarpeen mukaan.
- Sisusteissa on huomioitava paloturvallisuus.
- Palokunnalle tarkoitetut sammutusveden kuivanousut ja virransyöttölaitteet ovat asennettuina ja varustettu tarpeellisin opaskilvin. Kuivanousujohdot standardin SFS 4317 mukaan.

- Mikäli kiinteistöllä tullaan käyttämään tai varastoimaan luokiteltuja kemikaaleja, pelastusviranomaiselle tai Tukesille (määristä riippuen) on toimitettu kemikaali-ilmoitus hyvissä ajoin ennen toiminnan aloittamista.
- Mahdollisen ATEX -räjähdysuojausasiakirjan mukaiset toimenpiteet on tehty.
- Mahdollinen rakennusluvan edellyttämä kiinteistön varavoimakone on testattu ja koneelle on laadittu huolto- ja kunnossapito-ohjelma. Varavoimakone pitää olla tankattu.

13 OSITTAINEN KÄYTTÖNOTTO JA KORJAUSRAKENTAMINEN

Mikäli rakennus otetaan käyttöön vaiheittain tai rakennusta remontoidaan siten, että osa rakennuksesta on samanaikaisesti käytössä, tulevat seuraavat asiat yllä mainittujen asioiden lisäksi olla kunnossa ennen osittaista käyttöönottoa tai remontin aloittamista:

- Käyttöön otettava / käyttöön jäävä rakennusosa on erotettava työmaa- osasta rakennusvalvontaviranomaisen edellyttämien järjestelyin.
- Errehälytysten välttämiseksi kiinteistön automaattisen paloilmoinjärjestelmän sekä automaattisen sammutuslaitteiston osalta on tehty suunnitelma remontin ajaksi. Suunnitelma on hyväksytetty etukäteen rakennusvalvonta- sekä pelastusviranomaisella.
 - Kiinteistön korjaustöiden valvonta ja paloturvallisuus – ohjeita paloturvallisuudesta vastaavalle
 - Toimintaohjeita kiinteistössä korjaustöitä suorittaville – ohjeita työntekijälle – ohjeet on täytetty, hyväksytty käyttöön ja sijoitettu näkyville.
- Poikkeavat poistumisjärjestelyt ovat asianmukaiset ja väliaikaiset poistumisreitit on opastettu. Poistumisjärjestelyjen suunnitelma on hyväksytetty etukäteen rakennusvalvontaviranomaisella.
- Korjausrakentamisen aikana ei saa heikentää rakennuksen palo-osastointia. Palo-osastointiin rakenteisiin on tehtävä väliaikaiset palo-osastoinnit ja palo-ovien on oltava itsestään sulkeutuvia ja salpautuvia.

Lahdessa 5.2.2016

Riskienhallintapäällikkö Juhani Naskali

Paloinsinööri Marjo Oksanen

Ohjeet: www.phpela.fi/fi/ennaltaehkaisy/ohjeet_ja_lomakkeet